T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/124
KARAR NO : 2024/435
KARAR TR : 07/10/2024

ÖZET: 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen *"1. maddede gösterilen adli ve idari yargı mercilerince verilmiş kararlar arasında hüküm uyuşmazlığı bulunması"* koşulunu taşımayan BAŞVURUNUN REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Hüküm Uyuşmazlığının Giderilmesini İsteyen (Erdemli 1. Asliye Hukuk Mahkemesinde Davacı)	**:** M.Ş
Vekili	**:** Av. H.Y.B
Karşı Taraf (Erdemli 1. Asliye Hukuk Mahkemesinde ve Erdemli 2. Asliye Hukuk Mahkemesinde Davalılar)	**:**1-Erdemli Maliye Hazinesi
Vekili	**:** Av. S. O
	: 2- E.Ş
Diğer Davacı (Erdemli 2. Asliye Hukuk Mahkemesinde)	**:**A.T

I. UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNDEN İSTEK

1. Davacı M.Ş , Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmek üzere Erdemli 1. Asliye Hukuk Mahkemesine verdiği dilekçesinde; Mersin ili, Erdemli ilçesi,... Mahallesi, ...ada, ... parsel sayılı 3.006,25 m2 yüzölçümlü taşınmazın kadastro çalışmaları sırasında beyanlar hanesine, bahçenin E.Ş 'in kullanımında olduğuna dair şerhin verilerek Hazine adına tespit edildiğini, Hazine ve E.Şaleyhine 10/06/2011 tarihinde Erdemli 1. Asliye Hukuk Mahkemesinde zilyetliğin tespiti davası açıldığını, Mahkeme tarafından 14/03/2013 tarih ve E.2011/303, K.2013/108 sayılı karar ile *"taşınmaz ve üzerindeki bahçe H.Vkızı E.Ş 'in kullanımındadır"* şeklindeki şerhin iptali ile *"taşınmazın fen bilirkişisinin 31/11/2012 tarihli krokisinde A harfi ile göstermiş olduğu 2.531,98 m21ik kısmın H.Voğlu M.Ş 'in B harfi ile gösterilen 474,02 m21ik kısmın H.Vkızı E.Ş 'in kullanımındadır"* şeklinde şerh verilmesine karar verildiğini ve kararın 03/06/2013 tarihinde kesinleştiğini, diğer yandan, A.T tarafından aynı parsele yönelik Maliye Hâzinesi ve E.Şaleyhine Erdemli 2. Asliye Hukuk Mahkemesinde 15/10/2012 tarihinde tapu kaydında şerh tashihi davası açıldığını, Mahkeme tarafından 15/10/2012 tarih ve E.2012/255, K.2012/615 sayılı karar ile *"taşınmaz ve üzerindeki bahçe H.Vkızı E.Ş 'in kullanımındadır' şeklinde geçen ibarenin iptali ile beyanlar hanesinin bu bölümüne 27/09/2012 tarihli Fen bilirkişisiZ.Btarafından dosyaya sunulan raporda A harfi ile gösterilen kısım H.VkızıA.T 'un, B harfi ile gösterilen kısım ve üzerindeki bahçe H.Vkızı E.Ş 'in kullanımındadır, ibaresinin şerh düşülmesine"* şeklinde karar verildiğini ve kararın 29/11/2012 tarihinde kesinleştiğini, aynı taşınmaza yönelik birbiriyle çelişen kararların infaz edilmesinin imkansız hale geldiğini belirterek söz konusu kararlar arasındaki hüküm uyuşmazlığının giderilerek Erdemli 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin 15/10/2012 tarih ve E.2012/255, K.2012/615 sayılı kararının iptal edilmesi istemiyle başvurudabulunmuştur.

2. Başvuranın hüküm uyuşmazlığı oluştuğunu ileri sürdüğü kararlar şöyledir:

II. DAVA SÜRECİ

3. **Erdemli 2. Asliye Hukuk Mahkemesi 15/10/2012 tarih ve E.2012/255, K.2012/615 sayılı kararı ile,** davanın kabulüne, Mersin ili, Erdemli ilçesi,... Mahallesi Merkez Mevkii ...ada, ... parsel sayılı taşınmazın beyanlar hanesinde geçen *"taşınmaz ve üzerindeki bahçe H.Vkızı E.Ş 'in kullanımındadır"* şeklinde geçen ibarenin iptali ile beyanlar hanesinin bu bölümüne *"27/09/2012 tarihli Fen bilirkişisiZ.Btarafından dosyaya sunulan raporda A harfi ile gösterilen kısım H.VkızıA.T 'un, B Harfi ile gösterilen kısım ve üzerindeki bahçe H.Vkızı E.Ş 'in kullanımındadır"* ibaresinin şerh düşülmesine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Yukarıdaki tüm veriler , mahallinde yapılan keşif , keşifte dinlenen tespit bilirkişisi ve tanık beyanları, bilirkişi raporu bir bütün olarak göz önüne alındığında, her ne kadar yapılan kadastro

sonucu düzenlenen kadastro tutanağının beyanlar hanesinin 2 nolu bendinde taşınmazın tamamının davalı E.Ş 'in kullanımında olduğu yazılmış ise de gerek bizzat davalının kendi beyanları, gerekse de mahallinde yapılan keşif ve keşifte dinlenen tanık ve tespit bilirkişisi beyanları bir bütün olarak göz önüne alındığında dava konusu taşınmazın 792,29 m2'lik kısmının davacının kullanımında olduğu ve üzerindeki bahçenin de kendisine ait olduğu anlaşılmakla davacının davasının kabulüne karar verilmiş ve aşağıdaki şekilde hüküm tesisi yoluna gidilmiştir..."

4. **Erdemli 1. Asliye Hukuk Mahkemesi 14/03/2013 tarih ve E.2011/303, K.2013/108 sayılı kararı ile,** davanın kabulüne, Mersin ili, Erdemli ilçesi,... Mahallesi merkez mevkii, ...ada, ... parsel sayılı taşınmazın üzerindeki *" taşınmaz ve üzerindeki bahçe H.Vkızı E.Ş 'in kullanamındadır"*şeklindeki şerhin iptali ile *"taşınmazın fen bilirkişisinin 13/11/2012 tarihli krokisinde A harfi ile göstermiş olduğu 2.531,98 m2 lik kısmın H.Voğlu M.Ş 'in B harfiile gösterilen 474,02 m2 lik kısmın H.VKızı E.Ş 'in kullanımındadır"*şeklinde şerh verilmesine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Maliye Hazinesi vekili tarafından yapılan yargılamanın yenilenmesi talebi Mahkemenin 11/04/2017 tarih ve E.2016/155, K.2017/116 sayılı kararı ile, başvuru sahibinin hukuki yararı olmaması sebebiyle esasa girilmeden reddedilmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Toplanıp değerlendirilen deliller ve düzenlenen tüm dosya kapsamına göre; dava konusu Erdemli İlçesi ... Kasabası... ada ... parsel sayılı taşınmazın 2/B çalışmaları sırasında beyanlar hanesine davalı E.Şkullanımında olduğunun yazılı olduğu, davacı ile davalı Emine'nin kardeş oldukları, taşınmazın kısmen davacı tarafından kullanıldığı ,dava konusu Erdemli İlçesi ... Kasabası... ada ... parsel sayılı taşınmazın krokide (A) harfi ile ve kırmızı renkle taralı2531.98 m2 lik yerin davacının kullanımında , geri kalan yeri krokide (B) harfi ile gösterilen 474.02 m2 yerin davalının kullanımındaolduğu anlaşılmakla, davanın kabulüne karar verilerek aşağıdaki şekihde hüküm kurulmuştur."

5. Adli ve idari yargı yerlerince ortaya çıkan hüküm uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle, hüküm uyuşmazlığının giderilmesini isteyen davacı M.Ş Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına hitaben yazılı dilekçeyle, Erdemli 1. Asliye Hukuk Mahkemesine başvuruda bulunmuş, Mahkemece kendilerine ait dosya ile, Erdemli 2. Asliye Hukuk Mahkemesi dosyası temin edilerek UM'ye gönderilmiştir.

III. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCELERİ

6. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca, 2247 sayılı Kanun'un 24. ve 16. maddelerine göre ilgili Başsavcılıkların yazılı düşünceleri istenilmiştir.

A. Danıştay Başsavcılığının Yazılı Düşüncesi

7. Danıştay Başsavcısı; 2247 sayılı Kanun'a göre hüküm uyuşmazlığından söz edilebilmesi için farklı hükümler içeren kararlardan birinin idârî yargı, diğerinin ise adlî yargı merciince verilmiş olması gerekmekte olup her ikisi de adlî yargı koluna dâhil hukuk mahkemelerince verilen kararlar arasındaki aykırılığın Uyuşmazlık Mahkemesince giderilmesi mümkün bulunmadığı gerekçesiyle, başvurunun reddi yönünde yazılı düşünce bildirmiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

"... Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen kararların iki ayrı adlîyargı merciince verildiği anlaşılmakta olup aynı yargı kolundaki mahkemelerce verilen kararlar arasındaki farklılıklar 2247 sayılı Kanûnun 24. maddesinde belirtilen anlamda UyuşmazlıkMahkemesince giderilebilecek hüküm uyuşmazlığı olarak nitelenemez..."

B. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının Yazılı Düşüncesi

8. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı;hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen kararların aynı yargı kolu içindeki mahkemeler tarafından verilmiş olması sebebiyle, 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde belirtilen koşulların birlikte gerçekleşmediği gerekçesiyle, başvurunun reddi yönünde yazılı düşünce bildirmiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

"...Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen kararların incelenmesinde; ortada, taraflardan en az birinin aynı olduğu ve şeklen kesinleşmiş kararların bulunduğu, tüm kararlarda davanın esasının hükme bağlandığı ve kanun yollarının tüketildiği anlaşılmıştır.

Ancak, kararların aynı yargı kolu içerisindeki iki ayrı hukuk mahkemesince verilmiş kararlar olduğu ve var olduğu ileri sürülen uyuşmazlığın Uyuşmazlık Mahkemesince giderilmesinin yasal olarak mümkün olmadığı anlaşılmıştır.

Bu durumda, hüküm uyuşmazlığı olduğu ileri sürülen kararların aynı yargı kolu içindeki mahkemeler tarafından verilmiş olması karşısında, hüküm uyuşmazlığının varlığı için gerekli olan koşullardan, hükümlerin adli ve idari yargı mercileri tarafından verilmiş olması koşulunun gerçekleşmediği sonucuna varılmıştır."

IV. İLGİLİ HUKUK

9. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un*"Mahkemenin görevi"* başlığını taşıyan 1. maddesinin ilk fıkrası şöyledir:

"Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir."

10. 2247 sayılı Kanun'un 3. Bölümünde, *"Hüküm Uyuşmazlığı"* üst başlığı altındaki 24. maddesi şöyledir:

"(Değişik birinci fıkra: 21/1/1982 - 2592/7 md.) 1 nci maddede gösterilen yargı mercileritarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir.

(Mülga ikinci fıkra: 2/7/2018 – KHK-703/183 md.)

İlgili kişi veya makam Uyuşmazlık Mahkemesine başvurarak hüküm uyuşmazlığının giderilmesini istiyebilir. Bu halde olumsuz görev uyuşmazlığının çıkarılması ile ilgili 15 ve 16 ncı maddelerdeki usul kuralları uygulanır."

11. 2247 sayılı Kanun'un "*Hüküm uyuşmazlıklarında uygulanacak inceleme kuralları"* başlıklı 25. maddesi şöyledir:

"Hüküm uyuşmazlıklarında Uyuşmazlık Mahkemesi, Danıştay Yargılama usulünün bu kanuna aykırı olmayan hükümlerini uygulamak suretiyle anlaşmazlığın esasını da karara bağlar.

(Mülga ikinci fıkra: 2/7/2018 – KHK-703/183 md.)

Uyuşmazlık Mahkemesi hüküm uyuşmazlıklarını dosya üzerinde inceleyerek karara bağlar. Gerekli gördüğü hallerde veya istek üzerine tarafları dinleyebilir."

12. 2247 sayılı Kanun'un "*İncelemede izlenecek sıra"*başlıklı 27. maddesi şöyledir:

"Uyuşmazlık Mahkemesi, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceler; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddeder."

V. İNCELEME VE GEREKÇE

13. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Seyfi HAN, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/10/2024 tarihli toplantısında; Raportör-Savcı Dr. Berrak YILMAZ'ın 2247 sayılı Kanun'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra,gereği görüşülüp düşünüldü:

14. 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde anılan hükme göre, hüküm uyuşmazlığının ortaya çıkabilmesi için:

a) Uyuşmazlık yaratan hükümlerin, adli ve idari yargı mercileri tarafından verilmesi,
b) Konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,
c) Her iki kararın da kesinleşmiş olması,
d) Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,
e)Kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması koşullarının birlikte gerçekleşmesi aranmaktadır.

15. Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen yargı kararlarının incelenmesinden, kararların aynı yargı kolu içerisindeki iki ayrı mahkemece verilmiş kararlar olduğu ve var olduğu ileri sürülen uyuşmazlığın Uyuşmazlık Mahkemesince giderilmesinin yasal olarak mümkün olmadığı anlaşılmıştır. Zira aralarında hüküm uyuşmazlığı olduğu belirtilen kararlar, Kanun'un 1. maddesinde belirtilen adli ve idari yargı mercileri tarafından verilmemiştir.

16. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan başvurunun, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca reddine karar verilmesi gerekmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarıncaREDDİNE,

07/10/2024 tarihinde OY BİRLİĞİYLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Doğan	Eyüp	Seyfi
YAŞAR	AĞIRMAN	SARICALAR	HAN

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN